

TREMTINIS

LIETUVOS POLITINIŲ
KALINIŲ IR TREMTINIŲ
SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

2002 m. vasario 21 d.

Nr. 8 (486)

Eina nuo
1988 m. spalio 28 d.

Paminėjome Vasario 16-ąją

Šiomet minėjome 84-ąsias valstybės atkūrimo metines. Miestuose šventė išsiliejo į aikštes ir gatves, o mažesniuose miesteliuose, gyvenvietėse minėjimai, koncertai buvo surengti mokyklų, kultūros namų salėse.

Kaune į šventinius renginius įsiliejo nemažai jaunimo, nes šiomet buvo paminėtos Vytauto Didžiojo universiteto 80-osios įkūrimo metinės.

Šventinė eiseną nusiūtė nuo buvusios prezidentūros sodelio, kur buvo padėta gėlių buvusiems Lietuvos prezidentams. Darnia eiseną žygiavo moksleiviai, studentai, Kauno miesto ir apskrities svečiai, vadovai.

LPKTS Kauno skyrius paminėti Vasario 16-ąją sukvietė politinius kalinius ir tremtinius. Kauno J.Gruodžio konservatorijos studentai parengė muzikinį-literatūrinį spektaklį apie dr. Jono Basanavičiaus gyvenimą, kūrybą ir visuomeninę veiklą. Įtaigiu meniniu žodžiu, įpinant dainas ir pasakojamąją tautosaką, studentai papasakojo apie Lietuvos patriarchą. Jis gimė 1851 m., Naumiesčio apskr., Bartninkų valsč., Ozkabalių kaime. J.Basanavičiaus - pirmojo lietuviško laikraščio "Aušra" įkūrėjas ir bendradarbis. Gyvendamas Bulgarijoje nenutraukė ryšių su Lietuvos šviesuomene ir ragino ją skelbti Lietuvos nepriklausomybės aktą. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybos posėdyje šis Aktas buvo paskelbtas. Jį perskaitė Nepriklausomybės Akto signataras dr. J. Basanavičius. Mirė 1927 m. vasario 16 d.

Šiomet Vasario 16-osios renginiai buvo sklidini linksmybių. Kaune, po tradicinių iškilnių Karo muziejaus sodelyje, kuriuose dalyvavo Lietuvos kariai, savanoriai, žmonės išėjo į gatves. Automobilų kolona, važinėjusi miesto gatvėmis, kvietė visus linksmintis. Smagią eiseną, pasipuošę žibintais, surengė Lietuvos skautai. Vienybės aikštėje vyko jaunimo grupių koncertai. Šventę vainikavo fejerverkai.

Asta ŠAUKĖNAITĖ

Z.ŠIAUČIULIO ir V.ŽIRGULIO nuotraukose šventės akimirkos

Beieškant Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos

Šiomet Vasario 16-oji, Lietuvos Valstybės atkūrimo diena, buvo minima kitaip nei visada. Apie ketinimus šią valstybės šventę švęsti, o ne minėti buvusi ekspremjero Rolando Pakso įvaizdžio kūrėja, o dabar bendrovės "Acta Publica" direktorė Rūta Vanagaitė paskelbė dar prieš gerą mėnesį. Šventės rengėjai sumanė šventę padaryti masinę, iš posėdžių salių išnešti ją į gatves ir sujungti kartas bei tautas.

Kartu nesujungė

Šeštadienį ryte Vilniuje, Rasų kapinėse, buvo pagerbti Nepriklausomybės Akto signatarai, prezidentūroje įteikti valstybės apdovanojimai. Vidurdienį S.Daukanto aikštėje surengta trijų Baltijos šalių valstybių vėliavų pakėlimo

ceremonija. Vėliau – šv. Mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, minėjimai prie Signatarų namų ir Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre.

Operos ir baletų teatre Vasario 16-osios proga pranešimą perskaitė istorikas profesorius Egidijus Aleksandravičius, savo kūrybos eiles skaitė įvairių metų Naciona-

linės premijos laureatai poetai Marcelijus Martinaitis, Kazys Bradūnas, Justinas Marcinkevičius. Iškilmingame koncerte pasirodė solistai Irena Milkevičiūtė, Asta Krikščiūnaitė, Laima Jonutytė, Virgilijus Noreika, Vladimiras Prudnikovas, birbynininkas Egidijus Ališauskas, smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, Nacionalinis simfoninis orkestras, diriguojamas profesoriaus Juozo Domarko, ir Kauno valstybinis choras, vadovaujamas Petro Bingelio.

Bet daugiausia kalbėta ir sudėta lūkesčių į Arkikatedros aikštėje planuotą šventę

visai sostinei "Dainuojanti Lietuva". Čia šeimininkavo Vilniaus meras Artūras Zuokas su žmona Agne.

Tiesa, teigti, kad ši šventė sujungė kartas – per drąsu. Katedros aikštėje minioje įstrigę garbingo amžiaus piliečių veidai buvo nelaimingi, mat koncerto repertuaras buvo skirtas jaunimui. O ištrukti iš aikštę užtvindžiusios minios nebuvo taip paprasta. Be to, linksmos dainuškos Katedros šventoriuje turbūt vertė nejaukiai jaustis ne vieną pamaldų žmogų. Bet viskas dėl tos Lietuvos, dėl jos ateities...
(keliami į 3 psl.)

Aktualios

Vasario 19 d. Briuselyje Europos Sąjungos ir Lietuvos Asociacijos tarybos posėdyje pripažinta, jog būtina užtikrinti Lietuvai ilgalaikę paramą, skirtą Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymui.

* * *

Prezidentas Valdas Adamkus paprašė švietimo ir mokslo ministro Algirdo Monkevičiaus imtis visų reikalingų priemonių, kad būtų sustabdyta nelegali švietimo institucijų veikla Lietuvoje.

* * *

Gruzijos valstybės saugumo ministras Valerijus Chaburdzanija mano, jog Rusijos vadovai, pareiškę, kad tarptautinis teroristas Osama bin Ladenas galbūt yra Pankisio tarpukalnėje, turi pateikti "nors kokios operatyvinės informacijos".

* * *

Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį pareiškė nemanaš, jog kariuomenės vadas nusižengė įstatymui, draudžiančiam kariškiams dalyvauti politinėje veikloje, kai kalbėjo išėjimo renginyje Amerikoje.

* * *

S.Miloševičius Jungtinių Tautų (JT) karo nusikaltimų tribunole pažėrė kaltinimų televizijai CNN, kuri, pasak buvusio Jugoslavijos lyderio, baimindamasi nepalankios visuomenės reakcijos nuslėpė nuotraukas, įamžinusias per 1999 m. NATO atakas žuvusius serbų civilius gyventojus.

* * *

Lenkijos lietuviai prašo Lenkijos prezidentą ir premjerą skirti daugiau dėmesio lietuviškam švietimui, nemažinti kultūrinių renginių finansavimui skirtų lėšų bei iškelti iš Punsko sveikatos centro prieš trejus metus įsikūrusią pasienio užkardą.

* * *

Lietuva jau kuris laikas gyvena globalizacijos sąlygomis, stengdamasi vienaip ar kitaip prisitaikyti prie vyraujančių politinių, ekonominių bei kultūros procesų. Tačiau kol kas stokojama ir šių procesų, ir apskritai globalinių pasaulio sąsajų, globalinės dinamikos supratimo. Mažai tokio supratimo ženklų žiniasklaidoje bei politikų pasisakymuose.

Kreipimasis

Vilkaviškio rajono merui p. Algirdui Bagušinskui
Vilkaviškio krašto laikraščio "Santaka" redakcijai

Sausio 29 d. "Santakoje" Nr.12 paskelbta, kad Vilkaviškio rajono savivaldybės valdyba siūlo rajono tarybai Gižų kaime vieną gatvę pavadinti K.Kubilinsko vardu. Sunku vertinti tokius siūlymus žinant, kad K.Kubilinskas išdavė savo valstybę ir perėjo į okupantų – lietuvių tautos genocido vykdytojų – gretas.

K.Kubilinskas – MGB 1948 m. rudenį užverbuotas agentas Varnas. 1949 03 07 Dainavos apygardos štabo bunkeryje nušovė Šarūno rinktinės vadą, laikinai ėjusį DA vado pareigas Benediktą Labėną-Kariūną. Dėl jo išdavystės sunaikintas Dainavos apygardos Kazimieraičio rinktinės štabo bunkeris Kalesnikų miške, Daugų valsč. Mūšyje žuvo rinktinės vadas, laisvės kovų karžygys, Vyčio kryžiaus ordino 1-ojo laipsnio kavalierius mjr. V.Voveris-Žaibas, štabo viršininkas Viktoras Kazlauskas-Vanagas, Petras Šilanskas-Labutis ir Jonas Kazlauskas-Šermukšnis.

Tolimesnė K.Kubilinsko veikla, kaip rašytojo ir poeto, negali nuplauti Lietuvos laisvės gynėjų krauju suteptų jo rankų, negali atsverti savo tautos ir valstybės išdavystės.

Mes protestuojame prieš K.Kubilinsko vardo įamžinimą dvyliktaisiais Nepriklausomybės atkūrimo metais. Mūsų tauta yra išugdžiusi pakankamai Lietuvos laisvės idealams ištikimų žmonių.

LPKTS valdyba

Ingrida VĖGELYTĖ

Ketinama pagerbti poetu laikytą išdaviką

"Užmiršusi" naujausių laikų Lietuvos istoriją Vilkaviškio rajono savivaldybė nutarė pagerbti žinomą sovietmečio poetą, rašiusį eiles vaikams, be to, kolaborantą, MGB agentą Kostą Kubilinską. Jo vardu siūloma pavadinti Gižų gyvenvietės gatvę.

Apie šią naujieną "Tremtiniui" pranešė Seimo narys A.Stasiškis. Pavartęs Vilkaviškio krašto laikraštį "Santaka" ir čia radęs pranešimą, kad taip siūloma pagerbti K.Kubilinską, iš pradžių jis tuo nepatikėjo. Savo rašte Vilkaviškio rajono merui A.Bagušinskui jis net suabejojo, ar tai tas K.Kubilinskas, žinomas sovietmečio poetas.

Seimo narys A.Stasiškis Vilkaviškio rajono savivaldybei ir vietos laikraščiu pateikė kitokių duomenų apie šį "poetą".

"Kostas Kubilinskas, jau būdamas subrendęs (gimė 1923 m.) žmogus, 1948 m. savo noru kreipėsi į MGB ir buvo užverbuotas. Gavo agentūrinį slapyvardį Varnas. Tais pačiais metais K.Kubilinskas su kitu MGB agentu Adolfu Skinskiu (agentūrinis slapyvardis - Rytas) MGB buvo pasiūstas į Dzūkiją su užduotimi išskverbti į Dainavos apygardos partizanų štabą ir sunaikinti apygardos vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą. 1949 m. kovo 7 d. K.Kubilinskas ir A.Skinkys patys nušovė

apygardos vadą pavaduojantį Benediktą Labenską-Kariūną. Po to iškviėtė čekistų operatyvinį būrį ir kariuomenę, atvedė ją į partizanų buvimo vietovę ir tiksliai nurodė du partizanų bunkerius. Žuvo dar keli partizanai. Dėl šių K.Kubilinsko veiklos faktų nekyla jokių abejonių - jie pilnai ir detalai pagrįsti tiek liudininkų parodymais, tiek archyviniais dokumentais", - rašoma Seimo nario rašte. Panašią poziciją dėl gatvės pavadinimo K.Kubilinsko vardu išsakė ir Lietuvos politinių kalinių sąjunga, kuri kreipėsi į Gižų gyvenvietės bendruomenę, prašydama "įvertinti poeto-žudiko kolaboravimo su okupantu faktus ir neniekinti nepriklausomoje Lietuvoje susiformavusių moralinių ir patriotinių nuostatų".

Pasak A.Stasiškio, čia negali būti skirtingo šių įvykių vertinimo. Tai sąmoningai suvokta ir aktyviai įvykdyta išdavystė. Čia nėra vietos samprotavimams apie ideologinius ar politinius įsitikinimus, o tuo labiau apie moralės dalykus.

Žmogaus atminimo įamžinimas (gatvių ar kitų objektų pavadinimas jo vardu, paminklai ir pan.) išreiškia visuomenės pagarbą jo darbams ir laiko jį pavyzdžiu kitiems. Sunku būtų sutikti, kad toks K.Kubilinsko gyvenimas vertas iškelti pavyzdžiu visuomenei ir ateinančioms kartoms.

TĖVYNĖS SAJUNGOS (LK) PIRMININKO
SEIMO NARIO VYTAUTO LANDSBERGIO

PAREIŠKIMAS

Dėl dirbtinių kliūčių Lietuvos europinei integracijai

Artėjant lemiamam Lietuvos pakvietimui į NATO, nepatenkintoji pusė stiprina spaudimą dėl Karaliaučiaus-Kaliningrado ateities. Tam naudojama parengtų vienašališkų koncepcijų sistema, kuriai Lietuvos politikai ne visada sugeba atsispirti. Pirmiausiai norima primesti nuostatą, kad Lietuvai (kaip ir Lenkijai) įstojus į Europos Sąjungą, Karaliaučiaus krašto gyventojų padėtis pablogės; todėl "kaltieji" kartu su pačia Europos Sąjunga turi kažką kompensuoti. Reikalaujama, kad Rusija, Lietuva ir Lenkija kartu parengtų programą bei sutartį dėl vizų, tranzito ir taip toliau, kuri "turi būti priimta Briuselyje" dar iki įstojant Lietuvai ir Lenki-

jai į Europos Sąjungą.

Tai reikštų, kad reikalavimų ir trukdymų svertai dėl mūsų narystės Europos Sąjungoje atiduodami į Rusijos rankas. "Dar nesusitarta", sakytų Rusijos politikai, todėl būtina šią narystę ir naują tvarką kol kas atidėti arba tegul jie - lietuviai ir lenkai - nusileidžia, nebūna "priešiški", tyčia "neblogina", - tokių politinių priemonių repertuaras gana gausus.

Paskutinis patiekalas - tai Rusijos Federacijos Tarybos nario Nikolajaus Tulajjevo dėstymas, neva Europos Sąjungos vizų reikalavimas "pažeis žmogaus teises" laisvai judėti iš vienos šalies dalies į kitą.

Įdomu, jeigu piliečiai iš Karaliaučiaus-Kaliningrado

norėtų laisvai judėti į Maskvą kirsdami Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos teritorijas ir būtų patikrinami, ar tai irgi "žmogaus teisių pažeidimas"? Matyt, Rusijoje dar ne visi suvokė, kad Lietuva - kita valstybė.

Kai šnekama apie būsimą "rezervatą" Europos Sąjungos viduje, reikėtų paklausti, nuo kokių blogų įtakų Maskva rengiasi saugoti jo gyventojus, kodėl nesuteikia daugiau autonomijos, atvirumo, europinio bendravimo galimybių? Tie, kurie taip rūpinasi, kad sritis "ne nutoltų" nuo Rusijos, ir atitverti ją senuoju mąstymu "aplank - priešai", daro srities žmonėms ir jų ateičiai blogą paslaugą.

Pamąstymai apie mūsų veiklą

LPKTS Panevėžio skyrius mūsų veiklos pradžioje turėjo per tris tūkstančius narių, Atgimimo laikotarpiu dar daugiau - apie keturis tūkstančius. Tada turėjome pakankamai lėšų organizaciniams reikalams, palaikų grąžinimui į Lietuvą iš tremties vietų. Kartais gaudavome šalpos siuntas iš užsienio lietuvių. Kai siuntinių sumažėjo, o vėliau jų visai negaudavome, buvo įvestas LPKTS nario mokeskis. Tada pradėjo mažėti narių skaičius, buvo prislopinta ir veikla. Nemaža dalis politinių kalinių ir tremtinių nutraukė visuomeninę veiklą.

Šiuo metu LPKTS Panevėžio skyriuje liko 2150 narių, tarp jų - ir Laisvės kovų sąjūdžio dalyviai. Malonu pripažinti, kad bendra veikla suaktyvėjo. Statant naujus paminklus žuvusiems tremtyje, kritusiems nelygioje ko-

voje partizanams, noriai aukojami pinigai, žmonės prisideda atliekant konkrečius darbus. Tai rodo, jog nemažas dėmesys skiriamas kiekvienam kovotojui, kritusiam už laisvę.

Nario mokesčio mokėjimo reikalai pagerėjo tada, kai pradėta imtis griežtesnių priemonių. Tie, kurie nemokeyo kelnerius metus, buvo pašalinti iš LPKTS narių. Sunaikiai besiverčiantiems daromos išimties - iš jų imamas simbolinis nario mokeskis. Pirmos ir antros grupės invalidai moka tik 50 proc. mokesčio.

Šiuo metu didžiausias mūsų rūpestis - įkurti genocido ir rezistencijos muziejų. Esame numatę ir patalpas buvusioje Sąjūdžio būstinėje, Respublikos g. 17. Patalpas suteikė savivaldybė (per didelius vargus) su sąlyga, kad

patys pasidarytume remontą.

Kreipiuosi į bendraminčius, geros valios žmones, uždarąsias akcines bendroves, individualias įmones, gamyklas - jei galite, paaukokite. Būsime dėkingi. Aukąs galite atnešti trečiadieniais ir penktadieniais į LPKTS Panevėžio būstinę: Panevėžys, Sodų g. 3 - nuo 14 iki 18 val., arba pervesti į Lietuvos taupomojo banko Panevėžio sk.: kodas - 60109, sąsk. Nr. 488001605.

Renkame eksponatus būsimam muziejui. Jei turite literatūros apie prieškarinio Nepriklausomą Lietuvą, to meto kariuomenę, apie lagerius, tremtį ir partizanų kovas, Atgimimą ir Sąjūdžio laikotarpį, medžiagos apie įvairių organizacijų veiklą Nepriklausomoje Lietuvoje, siūlykite. Mus domina minėto laikotarpio fotonuotraukos, ginklai ir kiti vertingi eksponatai.

Antanas ŠIMĖNAS,
Pasipriešinimo ir genocido grupės vadovas

Bus įrengtas Tuskulėnų parkas

statuose numatoma įkurti Lietuvos genocido memorialinį muziejų.

Planuojama, kad parko teritorija užims 71 tūkst. kv. metrų. Darbai turėtų prasidėti kitais metais. Tuskulėnų dvaro teritorijoje jau rasti 706 žmonių palaikai, net 40 iš jų - identifikuoti. Tuskulėnų kapavietėje buvo laidojami

sovietų laikais KGB rūmuose nužudyti asmenys, 1944-1947 metais sovietinių okupantų nužudyti partizanai. Dvaro teritorijoje taip pat aptikti lenkų kareivių palaikai.

Šiuo metu rasti palaikai saugomi Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro rūsiuose.

Vilniuje, buvusio Tuskulėnų dvaro teritorijoje, numatoma įkurti rimties parką. Jame bus įamžintas KGB aukų atminimas. Buvusio Tuskulėnų dvaro teritorijoje numatoma pastatyti kupolo formos koplyčią su kolumbariumu ir čia perlaidoti KGB aukų palaikus. Parko teritorija užims plotą nuo Žirmūnų tilto iki Žirmūnų gatvės. Planuojama sutvarkyti ir parko teritoriją, išlikusį tvėnkini, įrengti Neris krantinę ir restauruoti buvusio dvaro pastatus, Šv. Teresės koplyčią. Šiuose pa-

Beieškant Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos

(atkelta iš 1 psl.)

“Vasario 16-oji – magiškas žodis, nuskrėjęs per visą Lietuvą. Švęskime ir žvelkime į ateitį”, – sakė Prezidentas, pirmą kartą per atkurtos nepriklausomybės metus sveikindamas vilniečius ir visos Lietuvos gyventojus iš Katedros aikštės.

Valstybės apdovanojimas aštuonmetei

Iš tiesų gal ta Lietuvos ateitis nėra jau tokia miglota ir gąsdinanti savo istorinės spiralės vingiais, kurie vis apskę ratą lietuvių tautą priveda iki valstybingumo netekties. Bent į tautos ateitį optimistiškai leidžia žvelgti visą Lietuvą sujaukinęs valstybinis apdovanojimas, skirtas vaikui. Baltoji salė pratrūko plojimais, kai Vasario 16-osios proga Žūvančiųjų gelbėjimo kryžių Prezidentas Valdas Adamkus prisegė aštuonerių metų tauragiškei Monikai Jonikaitei, kuri gelbėjo kitas dvi skęstančias mergaites.

Be šio, buvo ir kitų gražių apdovanojimų. Turbūt visi “Tremtinio” skaitytojai nuoširdžiai pasidžiaugs Kauno arkivyskupo metropolito Sigitu Tamkevičiaus apdovanojimu. Jam Prezidentas už nuopelnus Lietuvai įteikė Vyčio kryžiaus 3-iojo laipsnio ordiną. Šios valstybingumo šventės proga įvairių laipsnių Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu buvo apdovanota 40 pasižymėjusių asmenų. 22 žmonėms įteikti Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino 1-ojo laipsnio medaliai, trims – Dariaus ir Girėno medaliai.

Šiais metais pasitaikė ir itin keistų apdovanojimų. Kuršėnai garbės piliečio vardą suteikė poetu besivadinančiam V.Reimeriui. Laisvės kovų dalyviai ši žmogų pažįsta kaip sovietmečiu bendradarbiavusį su KGB. Buvusi partizanų ryšininkė M.Kinertaitė-Laugalienė, atpažinusi šį “poetą” kaip KGB vertėją, pastarojo buvo tampoma po Lietuvos teismus dėl garbės ir orumo pažeidimo. Beje, šiai garbingai Laisvės kovų dalyvei taip ir nepavyko įrodyti savo tiesos. Ji buvo priversta sumokėti V.Reimeriui.

Apdovanotas N.Bražėnaitės brolis

Apdovanotas ir legendinio lietuvių partizano Juozo Lukšos-Daumančio žmonos N.Bražėnaitės brolis M.Bražėnas. Deja, ši Lietuvai nusipelnusi šeima prisiminta ne dėl nuopelnų tėvynei. M.Bražėnas apdovanotas už žydų gelbėjimą. Taurus užsiėmimas. Deja, kiti nuopelnai žmogiškumui ir tėvynei šiandien Lietuvoje nemadingi. Ir turbūt bus nemadinga iki tol, kol JAV Kongrese viena įtakingiausių lobistinių grupių bus žydai. Kaip kitaip paaiškinti tokį išskirtinį, kartais net kuriozinį aukščiausių valstybės pareigūnų ir žiniasklaidos

dėmesį būtent šiai Lietuvos tautinei mažumai. Lietuva – demokratinė valstybė, kurioje yra 109 tautinės mažumos. Tai Tautinių mažumų ir išsvėjos departamento duomenys. Gausiausios Lietuvoje, 1989 m. gyventojų surašymo duomenimis, yra rusų, baltarusių ir ukrainiečių bendruomenės. Bet nė vienos iš jų Vasario 16-osios proga šalies Prezidentas taip kaip žydų nepagerbė.

Vasario 16-osios išvakarėse, penktadienį, Vilniaus Gaono muziejaus Tolerancijos centras drauge su Krašto apsaugos ministerija pagerbė žydus – Nepriklausomybės kovų savanorius. Čia dalyvavo ir Prezidentas, Seimo nariai, užsienio šalių ambasadoriai, žydų bendruomenės atstovai. Garbės sargybos kariai minėjime išsirikiavo šalia Kauno karo muziejuje išsaugotos žydų karių vėliavos, kurią 1934 metais jiems įteikė Prezidentas Antanas Smetona.

“Lenkiu galvą prieš žydų tautybės žmones, kovojusius už Lietuvos nepriklausomybę. Tai rodo, jog esame viena tauta, turinti tuos pačius tikslus, siekius ir besinaudojanti vienodomis teisėmis”, – minėjime sakė Prezidentas V.Adamkus.

Minėjime buvo demonstruotas naujas Sauliaus Beržinio dokumentinis filmas “Žydai, Lietuvos savanoriai”. Tolerancijos centre įrengtoje atminimo lentoje surašyti 60-ies žuvusiųjų kovose už Lietuvos nepriklausomybę 1918-1923 metais žydų savanorių vardai. Įrengtas ir Vyčio kryžiais apdovanotiems kariams skirtas stendas. Tikriausiai patys žydai skelbia, kad kovose už Lietuvos nepriklausomybę dalyvavo nuo 2 iki 3 tūkstančių žydų savanorių. Ar tik nebus lietuviai žydams, dabar jau “Lietuvos savanoriams”, skolingi už Lietuvos nepriklausomybę?

Šv.Mišlos vis dar madingos

Romoje lietuvių bendruomenė Vasario 16-ąją pradėjo šv. Mišiomis. Gal dėl to, kad ją organizavo čia studijuojantys ir dirbantys dvasininkai, niekam nekilo ir nekyla minčių, kad nebereikia to “oficialumo ir iškilmingumo, liūdesio ir raudų”.

Lietuviams, tikrai gerbiantiems savo valstybę ir valstybingumą, nekyla klausimas, ar šv. Mišios yra tinkamas būdas minėti Nepriklausomybės atkūrimą.

Su įprasta rimtimi šią šventę minėjo ir Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Vilniaus skyrius. Susirinkę į buvusius KGB rūmus, čia įrengtoje kopyltėlėje pagerbė žuvusius ir kenčėjus už Lietuvos laisvę. Apie Vasario 16-osios reikšmę su bendražygiais mintimis dalijosi sąjungos pirmininkas Povilas Jakučionis ir lakūnas Jurgis Kairys. Žmonėms rūpėjo, ar iš tremtinių kilęs J.Kairys vis dar ketina dalyvauti prezidento rinkimuose. Bet konkretaus teigiamo atsakymo negavo. Pasak J.Kairio, į tokius rinkimus reikia eiti prieš tai pasiruošus.

Ivykiai ir komentarai

Vašingtono pozicija nesikeičia

JAV prezidentas Dž.Bušas viešdamas Japonijoje dar kartą pabrėžė, kad “blogio ašies” valstybės – Irakas, Iranas ir Šiaurės Korėja privalo būti izoliuotos ir neutralizuotos, kol jos dar “nesusiporavo” su tarptautinių teroristų organizacijomis. Dž.Bušas taip pat nedviprasmiškai išreiškė savo paramą dabartiniam Japonijos premjerui Dž.Koidzumiui, kurį pastaruoju metu nuolatos kritikuoja Japonijos politikai ir žiniasklaida dėl jau kelerius metus besitęsiančio ekonominio nuosmukio.

Pasaulio politikos apžvalgininkai pažymi, jog Dž.Bušas atmetė NATO sąjungininkų Vakarų Europoje priekaištus dėl galimos JAV atakos prieš Irako diktatoriaus S.Huseino režimą. Prezidentas vengė konkrečiau kalbėti apie Irako problemą, tačiau jį lydėję aukšti Vašingtono administracijos pareigūnai buvo kur kas atviresni. Įtakinga Dž.Bušo patarėja nacionalinio

saugumo klausimais K.Rais pareiškė galinti užtikrinti, kad Jungtinės Valstijos dar nepriėmė galutinio sprendimo pulti Iraką. Bet reikšmingai priminė, kad visas pasaulis būtų kur kas saugesnis, jeigu žlugtų agresyvus ir teroristus remiantis Irako S.Huseino režimas. JAV gynybos ministro pavaduotojas P.Vulfovicas, vienas aktyviausių griežtų veiksmų prieš Iraką šalininkų, savo ruožtu skelbia, kad nebegalima leisti Irakui kelti grėsmę pasaulio saugumui. Kaip žinoma, Rusija, Kinija ir net kai kurios Vakarų Europos valstybės atvirai pasisako prieš JAV planus pulti Iraką.

Europos laikraščiai atkreipia dėmesį ir į padėtį Afganistane, kur žlugus talibų režimui vėl vyksta atskirų genčių susirėmimai ir tarptautiniai taikdariai nieko negali padaryti, kad genčių ir karinių grupuočių vadai paklustų pereinamosios Afganistano vyriausybės vadovui H.Karzajui.

Prieš komunistų užmačias

Moldovoje jau daugiau kaip mėnuo tęsiasi kasdieninės protesto demonstracijos prieš komunistinės šalies vyriausybės ir prezidento, komunistų partijos vadovo V.Voronino vykdomą rusinimo politiką. Demonstracijose dalyvauja dešimtys tūkstančių žmonių – daugiausia studentija, moksleiviai ir darbininkų jaunimas. Komunistinė valdžia dar nedrįsta imtis represijų, bet, Moldovos opozicijos vadovų žiniomis, saugumo struktūros jau parengusios planus, kaip sutramdyti demonstrantus remiantis Baltarusijos “tėtušio” A.Lukašenkos patyrimu. Moldovos komunistinė valdžia įvedė privalomą rusų kalbos dėstymą mokyklose ir suteikė rusų kalbai antrosios valstybinės kalbos statusą.

Pagrindinės Moldovos opozicinės

Liaudies krikščionių demokratų partijos vadovybė paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, jog protesto akcijos nesiliaus tol, kol neatsistatydins vyriausybė, ir pabrėžė, kad komunistinis režimas veda šalį į sąjungą su Rusija ir Baltarusija. Moldovos prezidentas V.Voroninas neslepia savo planų prisijungti prie Rusijos ir Baltarusijos sąjungos, tačiau Maskva atsargiai žiūri į tokius Voronino planus. Kremlius aiškiai nenori užsikrauti ant savo pečių dar vienos visiškai ekonomiškai nuskurdintos buvusios sovietinės respublikos. Pasak vieno aukšto Kremliaus pareigūno, nenorėjusio minėti savo pavardės, Rusijai visiškai pakanka Lukašenkos, o jeigu ant jos kupros atsisės dar ir Voroninas, tai sužlugdys atsigaunančią Rusijos ekonomiką.

Premjeras piktinasi...

Viešdamas pas seną partinį bičiulį Uzbekijos prezidentą I.Karimovą, Lietuvos premjeras A.Brazauskas nepamiršo ir Lietuvos reikalų. Telefoniame interviu Lietuvos radijui jis piktinosi, kad kariškiai kišasi į politiką ir net drįsta kritikuoti “liaudies” išrinktąją Vyriausybę. A.Brazauskas sakė, kad Vyriausybė nevadovauja Lietuvos kariuomenei, tačiau negali tylėti, kai kariuomenės vadas drįsta pareikšti savo nuomonę. A.Brazauskas teigė išdėstęs savo “pilietišką poziciją”, jog Lietuvos įstatymų privalo laikytis visi piliečiai. Įdomu, ar premjeras išties mano, kad tą įstatymų laikosi visų pirma jo vadovaujamos partijos nariai? Akivaizdu, kad Prezidentas įvairiais būdais spaudžiamas nušalinti kariuomenės vadą J.Kronkaitį, kad jo vietą galėtų užimti koks nors sovietinius mokslus išėjęs Afganistano skerdynių veteranas ar net aukštosios KGB Dzeržinskio akademijos auklėtinis.

“Istorikai”

Lietuvos komunistai, įteisinę moters dienos ir gegužės pirmosios šventes, rengiasi paskelbti “visaliaudine” ir sovietų pergalės prieš Vokietiją dieną - gegužės 9-ąją. Kaip nuo seno įpratę, komunistai pirmieji nelenda į mūšį, o pasiunčia savo padinininkus, vadinamuosius istorikus, kuriuos išauklėjo marksizmo-leninizmo profesoriai.

Vienas tokių istorikų L.Truska paskelbė, jog pergalės diena - viso pasaulio “dorų žmonių” šventė, kuri niekadėjų konservatorių buvo išbraukta. L.Truska priminė ir vadinamą lietuvišką sovietinę 16-ąją diviziją, kuri didvyriškai kovėsi su hitlerininkais. Tačiau oficialūs sovietiniai propagandistai ne kartą įvairiuose leidiniuose ir memuaruose pripažino, kad toje dirbtinai suformuotoje divizijoje tebuvo tik kiek daugiau nei 30 proc. lietuvių vyrų. Beje, vienas iš tos divizijos vadų buvo lietuvių tautos budelis, vadinamasis lietuvis, NKVD sadistas J.Bartašiūnas, nemokėjęs nė žodžio lietuviškai.

Parengė R.ŠALČIUS

Elvyra ŽEIŽIENĖ

Minėjimas Kruonio šile

Vasario 15 d., jau temstant, kolo- na su vėliavomis ir deglais pajudėjo iš Kruonio bažnyčios šilo link. Nedi- dukė Švč. Mergelės Marijos Angelų Karalienės bažnytėlė vos sutalpino susirinkusius į šv. Mišias, aukojamas už tėvynę Lietuvą ir žuvusius ginant jos Nepriklausomybę. Šv. Mišias au- kojo keturi jauni aplinkinių parapijų kunigai, svečias – Kavarsko kun. Al- gimantas Keina, vadovaujami Kruo- nio bažnyčios kun. Roberto Miko- lausko.

Priekyje žygiavo Kaišiadorių rajo- no teritorinio gynybos štabo 26-ojo bataliono kariai su štabo viršininku Gintaru Semėnu priešakyje, Divizi- jos generolo Stasio Raštikio puskari- ninkų mokyklos auklėtiniai ir vado- vai, Kauno jūrų skautai, kurių pen- kiasdešimties moksleivių grupė iš Kauno atžyglavo pėsčiomis, kiti at- vyko autobusais, Tėvynės sąjungos (LK) Kauno Dainavos škyriaus atsto- vai su vėliavomis ir žygio dainomis, taip pat gausus būrys Lietuvos poli- tinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kauno skyriaus choristų. Deglų ir žvakių eisenoje žygiavo žmonės, ne- pabūgę vėjuotą tamsią naktį bent ma- ža dalele pakartoti partizanų žygius. Čia – Lietuvos didvyrių partizanų gi- minės ir artimieji, buvę partizanai, politiniai kaliniai ir tremtiniai. Ir tą tamsią 1946-ųjų vasario 16-osios naktį trys Didžiosios Kovos rinktinės partizanai – Pranas Žukauskas-Šal- mas (kilęs nuo Darsūniškio), Stasys Lekavičius-Gulbinas (iš Rūčkakie- mio) ir Jurgis Krušinskas-Žiedelis (gyvenęs anapus Nemuno), persikė- lę per Nemuną, pateko į NKVD ir stri- bų pasalą. Du krito vietoje, o Šalmas, sužeistas į koją, susisprogdino gra- nata. Kelias dienas jų kūnai buvo nu- mesti Kruonio aikštėje. Nuo čia ir pra- dėjome eiseną šilo link, kuriame jų

kūnus sumetė į senus apkasus. Čia, Kruonio girioje, taip pat ilsisi ir kiti žuvę narsuoliai. Eligijaus Morkūno ir Vytauto Markevičiaus iš Rumšiškių rūpesčiu šioje vietoje prieš vienuoli- ka metų iškilo kryžius žuvusiems partizanams atminti. Ant šimtamečių pušų kamienų pritvirtinti pilki med- niai kryžiai, po jais dega maži žibu- rėliai. Tarsi kritusių partizanų širdys tamsiame klaidžiam šile. Aikštėje, ties kryžiumi, degė laužas, atokiau žėravo dar keletas laužų.

Apie Vasario 16-osios prasmę mums kalbėjo garbūs žmonės: isto- rikas prof. Antanas Tyla, Seimo nar- yns Antanas Stasiškis, kunigas Algi- mantas Keina, žuvusių partizanų bro- liai Antanas Lukša bei Antanas Pau- lavičius, partizanų ryšininkė Elena Malinauskienė, partizanų vado kan- kinio A.Ramanausko-Vanago dukte ir daugelis kitų. Tačiau labiausiai sukrėtė jauno kario Kęstučio Dren- kausko kalba. Buvęs Lietuvos jūrų skautų organizacijos auklėtinis, da- bar šauktinis, perskaitė savo kūrybos eilėraštį „Tai miškas, kuriame aš mir- čiau“.

Garbė tau, Lietuva, jeigu šiandien gali užaugti tokie jauni, drąsūs pasi- ryžėliai, garbė tėvams, mokytojams ir vadovams, gebantiems įžiebtį pa- siaukojimo ir pilietiškumo kibirkštį šiandieninio abejingumo, netikrumo, baimės rūke, kuriame klaidžioja dau- gybė jaunimo, nusivylusio suaugusių- jų melu, nesąžiningumu, savanaudiš- kumu, nepasitikinčių savo valstybe.

Ilgai dar šilo tamsoje žėravo lau- žas, prie Partizanų kryžiaus spindė- jo žvakių šviesa ir žydėjo gėlės. Su- giedojome Lietuvos himną ir tarsi prisiekėme būti verti tų, kurių pasku- tinę aimaną ir maldą girdėjo šios pu- šys, kurių kraują sugėrė šio šilo sa- manos...

Laisvės šventė Klaipėdoje

Šiomet Vasario 16-osios šventės uostamiesčio žmonės laukė labiau nei anksčiau, nes 2001 m. Klaipėdos universiteto rektorius, hab. m. dr. prof. S.Vaitekūnas pasirašė bendra- darbiavimo sutartį su LPKTS Klaipė- dos skyriaus pirmininku Z.Čerkaus- ku. Vasario 16-ąją ruošėsi minėti kar- tu KU ir LPKTS Klaipėdos skyrius. Pasiruošimui skyrė daug laiko ir dar- bo skyriaus choro „Atminties gaida“ vadovas Vytautas Saikauskas.

Gausiai susirinkusiems klausyto- jams KU pranešėjas prof. A.Bielskis priminė sunkų lietuvių tautos kelią į laisvę, Vasario 16-osios reikšmę šiandien ir KU veiklos svarbiausius momentus.

Valstybės šventės proga KU mokslo ir meno prorektorius prof. V.Urbonas įteikė diplomus ir premij- as 2001 metų mokslinės ir meninės veiklos konkurso nugalėtojams. Kartu su KU dėstytojais ir studentais

nugalėtojus pagerbė, jiems nuošir- džiai plojo ir už tėvynės laisvę savo gyvenimus atidavę žilagalviai politi- niai kaliniai, tremtiniai. Juk nuo šių veiklių žmonių laimėjimų priklauso, kaip gyvensime rytoj, kokias vertybes išsineš išeidami iš universitetų stu- dentai. Su didžiausia viltimi žvelgia jau pavargę akys į tautos ateitį – stu- dentiją ir į tuos, kurie jaunajai kar- tai perduoda ne tik žinias, bet ir troškimą būti naudingiems savo tė- vynėi.

Renginyje dainavo LPKTS Klaipė- dos skyriaus choras „Atminties gai- da“ ir jaunatvišku veržlumu visus linksmino Klaipėdos universiteto an- samblis „Vytinė“ (vad. V.Saikauskas ir J.Petrauskas). Paskutinė daina „Lie- tuva brangi“, sudainuota kartu buvu- sių laisvės kovų dalyvių ir tautos ate- ities – studentų, sujaukino ne vieną širdį.

Ona PADVARIETIENĖ

Šventės akimirkos

Lietuvos žemės ūkio rūmuose Vasario 16-osios išvakarėse tolimesnės veiklos programą aptarė Lietuvių tautininkų sąjungos nariai. Karo muzie- jaus sodelyje prie „Laisvės“ paminklo padėjo gėlių, sugiedojo „Tautišką gies- mę“ ir grįžo į salę. Čia aptarė einamuosius reikalus ir artėjančių rinkimų į savivaldybes klausimus.

Z.Šiaučiuo nuotr. *Lietuvių tautininkų sąjungos atstovai prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę; merginos tautos panteone padėjo gėlių*

Kur bakūžė samanota

Vasario 2 d. Jurbarko vyko chorų festivalis. Suvažiavo 20 chorų, apie 400 dainininkų iš Lietuvos miestų ir rajonų paminėti žymaus kompozito- riaus, dirigento, vargonininko, cho- rų ir orkestrų organizatoriaus Stasio Šimkaus 115 gimimo metinių. Buvo pakviesti ir Tauragės chorai – „Trem- tynys“ (vad. R.Eičas) ir Tauragės ka- merinis choras (vad. Z.Kamskis).

Kompozitoriaus gimtinė – Motiš- kiai (Jurbarko raj.). Mokėsi J.Nauja- lio vargonininkų ir dirigentų kursuo- se, baigė Varšuvos muzikos institu- tą, stažavosi Peterburge, studijavo kompoziciją Leipcige ir Berlyne. Tai 20 a. pradžios šviesuolis, prisidėjęs prie pirmųjų lietuvių dainų švenčių organizavimo, buvo jų dirigentas. S.Šimkaus kūriniai: opera „Kaimas prie dvaro“, kantata „Atsisveikini- mas su Tėvyne“, simfoninė poema „Nemunas“, baladė „Nugrimzdo dvaras“, solo ir choro dainos. Surin- ko ir harmonizavo daug liaudies dai- nų. 1914 m. sukūrė mišrų chorą Vil- niuje, dirbo Kaune, įkūrė Klaipėdos muzikos mokyklą.

Kompozitorius nesitaikstė su truk- dymais, kovojo prieš tuometinę biu- rokratiją, dėl to paliko tėvynę ir išvy- ko į JAV. Ten (1915-1920) organiza- vo lietuvių choras, koncertavo, statė operetes, leido žurnalą „Muzika“.

Chorų entuziastės ir vadovės (Jur- barko tremtinių choro „Versmė“ ir Jurbarko seniūnijos choro „Barkū- nas“), artimos kompozitoriaus gimi- naitės Marijos Tautkuvienės ir gera- noriško Jurbarko mero Aloyzo Zai- rio rūpesčiu erdvuose kultūros na- muose 4 valandas koncertavo miš- rūs, kameriniai ir moterų chorai. Tos valandos praėjo labai greitai ir pali- ko neišdildomą įspūdį. Šiltai buvo sutiktas ir Tauragės tremtinių choras „Tremtynys“ – kiekviena daina paly- dėta audringais plojimais. Ypač dra- matiškai nuskambėjo daina „Etapas“ (muz. A.Paulavičiaus, ž. J.Gražulio). Pabaigai visi choristai ir žiūrovai su- dainavo S.Šimkaus „Tykus buvo va- karėlis“. Šventinis koncertas prasidė- jo ir baigėsi S.Šimkaus lyrine daina (ž. P.Vaičiūčio) „Kur bakūžė sama- nota“, įdainuota V.Noreikos. Chor- vedžiai buvo apdovanoti Padėkos raštais ir balta lėkštele su kompozito- riaus atvaizdu.

Festivalis – dovana choristams, žiūrovams ir pagarba iškiliai kompo- zitoriaus chorvedžio asmenybei. Renginio organizatorė Marija Taut- kuvienė pranešė, jog tokios šventės bus organizuojamos kiekvienais me- tais.

Irena MALINAUSKIENĖ
Tauragė

Skaitytojų balsai

Ar tik skurdas kaltas?

Šiandien dažnai girdime, kad sunku gyventi, skurdas, nėra darbo, pinigų, tėvai neprižiūri vaikų, visi vargsta. Sutinku, kad šiandien ne viskas gerai, trūksta tvarkos, darbo, kuris lyg ir teiktų šviesesnės ateities vilties. Tačiau nejaugi sovietmečiu viskas buvo gerai, negi gyvenome komunistiniame rojuje, turėjome pinigų? Taip nebuvo. Ir darbo trūko. Ėjome ne dirbti, bet į darbą, kur lošė domino, tinginiavo, net vogė, gėrė. Sutinku, jog tinginiai, vogti, gerti buvo geresnės sąlygos nei dabar. Šiandien taip nėra, nes dirbi sau. Tuomet dirbo valdžiai, kuri už darbadienį mokėjo kapeikas. Pripratę sovietiška dirbti ir dabar daug kas taip dirba. Todėl - kiek dirba, tiek ir turi. Kaime, jei norėsi, visada turėsi darbo, mieste sunkiau. Tačiau kai-

me yra tokių, kurie, neturėdami valdiško darbo, mano esantys bedarbiai. Jei taip, tai Smetonos laikais kaimė, galima sakyti, visi buvo bedarbiai, nes valdišką darbą dirbo tik mokytojai, eigučiai, seniūnai. Bet ir jie ūkininkavo. Negerai, kad nėra tvarkos. Bet dėl to ir patys kalti - kai kurie tyčia daro netvarką, norėdami pakenkti nepriklausomybei. Dirbkime - ir išnyks socialinė nelygybė.

Netiesa, kad sunkus gyvenimas, skurdas verčia tėvus atsisakyti vaikų. Žmonės tampa žiaurūs. Tarpukaryje, ypač tremtyje, nebuvo visiems pyragai, bet nei tokio žiaurumo, nei tiek pamestinukų nebuvo. Tėvai vargo dar labiau, bet vaikus mylėjo, jais rūpinosi, tarp jų buvo šiltas ryšys. Todėl ne skurdas visų blogybių priežastis, o sovietmečiu

prarastas dvasingumas, rūpinimasis tik materialine gerove. Po Pirmojo pasaulinio karo mūsų kaime (Trakų raj., Čižiūnų k.) buvo badas. Tėvai pasikeisdami ėjo elgetauti už Nemuno - apie 50 km. Grįždavo sutinusiomis kojomis, vos gyvi. Ką parnešdavo - beveik viską atiduodavo vaikams. Vaikų neišsižadėdavo. Manau, reikia grįžti prie dvasingumo, idealizmo. Nes vien tik materialinė gerovė niekada nepadarys žmogaus laimingo. Jam vis bus mažai, nes turtas, anot rašytojo A. Vienuolio, "kaip ištroškusiame sūdytas vanduo - kuo daugiau geri, tuo daugiau nori". Taigi ne skurdas gimdo žiaurumą, o netinkamas auklėjimas, girtavimas, blogi pavyzdžiai, žiniasklaida, žiaurūs filmai...

Vincas STEPONAVIČIUS
Panevėžio raj.

Tolerancija

Negaliu neparašyti apie vieną LPKTS Pakruojo skyriaus susirinkimą, nors jis įvyko pernai. Prieš jam prasidedant LPKTS Pakruojo skyriaus pirmininkė S. Janušauskienė kreipėsi į susirinkusius klausdama, ar susirinkimas leis jame dalyvauti korespondentei. Tokių dalykų anksčiau nėra buvę. Gal trejetas salėje sėdėjusių žmonių priėjo prie korespondentės ir atsiprašė už tokį S. Janušauskienės elgesį. Už tai, kad žurnalistei nebūtų leista dalyvauti susirinkime, balsavo gal tik 6 žmonės (dalyvavo 50). Apie šį susirinkimą buvo rašyta Pakruojo laikraštyje "Aukštinė varpa". Straipsnio autorė - P. Kvedarienė. Ji ir buvo išprašyta iš susirinkimo.

Vėliau susirinkime kalbėjęs J. Grimskis perdavė išeivių nuomonę, kad lietuviai tremtiniai per daug nuolaidūs ir abejingi tam, kas vyksta. O atidžiai perskaičius straipsnį,

kurį parašė "Aukštinės varpos" korespondentė, ir "susumavus", anot jos, tremtiniais teikiamas paslaugas bei palyginus jame pateiktus balsavimo rezultatus, išeitų, jog tremtiniais turėtų vadovauti "draugė" Kvedarienė, o už durų reikėtų išvairuoti LPKTS Pakruojo skyriaus pirmininkę S. Janušauskienę.

Tremtiniai atsiprašė savo "oponentą". Ir dar kokį... Ogi tą patį sovietinį "kadra". O kas atsiprašys LPKTS Pakruojo skyriaus pirmininkės S. Janušauskienės?

Kokia supertolerancija raudonojo klanu fanatikams! Gal ne vienas tremtinys norėtų kalbėti, išsipašakoti, bet... Kai klausosi "raudonoji ausis" - dingsta noras kalbėti. Juk vis tiek mintis bus iškreipta arba tave apšmeiš...

Ir ko stebėtis, jei Seimo rinkimų metu Lietuvos žmonės išsirinko komunistus. Pasirodo, nemažan-

čių atsiranda ir tarp tremtinių. Gal ne visi jie skaito "Tremtinį", o persunktą cinizmu, žmonių supriešinimo skiedalu, pilną žiaurumo ir pornografijos raudonąją spaudą.

Laikas parodė, kad blogiui tolerancijos negali būti. Nepamatuotas tolerantiškumas abejojančių skaičių ne mažina, o didina. Kalbėdamas su viskam abejingu žmogumi, nevadink jo kvailiu, o būk tolerantiškas ir pakantus. Padėk jam susigaudyti, kur melas, o kur tiesa ir iš kur atsiranda blogio šaknys. Melo ir blogio skelbėjus bei vykdytojus įvardyk tikraisiais vardais, demaskuok juos pačius bei jų darbelius. Kunigas mons. J. Užupis sakydavo: "Neleisk užgesti šviesai ir visada matysi šviesą".

O mes kartais kairiųjų atžvilgiu būname tolerantiškesni nei dešiniųjų. Pamaštykime apie tai.

Juozas RIDIKAS
Pakruojis

Kas yra kas...

Spaudoje, per TV ir radiją netyla diskusijos dėl valstybinių pensijų mokėjimo tiems, kurie trėmė ir žudė kovotojus už Lietuvos laisvę. Tų įvykių liudininkai dar gyvi. Štai Jurbarko rajone, Eržvilke, buvo nukankinta ketvirtos klasės gimnazistė Onutė Preilauskaitė. Ji buvo nužudyta tardymo metu, o lavonas paslėptas duonkepėje. Kitą naktį kapinėse nudaužė dalį kryžiaus, priišo tą metalo gabalą merginai už kaklo ir paskandino ežere. Šią niekšybę atskleisti padėjo Eržvilko gimnazijos direktorius B. Toliušis.

Savo piktus darbus sribai slėpė, tačiau anksčiau ar vėliau tokie nusikaltimai demaskuojami. Apmaudu buvo žiūrėti per TV, kaip kai kurie Seimo nariai išėjo iš salės, užuot

balsavę prieš valstybinių pensijų mokėjimą buvusiems sribams. Keista, kad ir "amerikonas" K. Bobelis atsirado tame pačiame flange. Prisimenu, kai vyko priešrinkiminis prezidento rinkimų maratonas, Jurbarko lankėsi dabartinis prezidentas V. Adamkus. Iš salės jo paklausė, jei jis taps prezidentu, ar būsiąs toks pat kaip K. Bobelis? Tada būsimasis prezidentas pasakė: "Aš komunistams neparsidavęs".

Nedaro garbės ir Seimo nariui, buvusio kolūkio pirmininko sūneliui P. Gražuliui tai, kad jis išėjo iš salės, kai reikėjo balsuoti. Nors trys jo broliai - kunigai. Vienas jų kunigauja Jurbarko. Įdomu, kuo motyvuodamas A. Salamakiną nukentėjusiais laiko sribus? Visomis

privilegijomis jie naudojosi apie 1950-uosius metus: kur panorėjo, ten galėjo dirbti. Vieną direktorių - A. Rybakovą daugelis jurbarkiečių dar prisimena. Jis į mokyklą ateidavo su šautuvu, kad vaikai labiau bijotų... Tokiais metodais kai kurie mokytojai ragindavo vaikus tapti pionieriais.

Turėjau draugą, kuris kartą man prasitarė, jog dirba KGB. Jis buvo saugumiečių klapčiukas. Už aktyvią veiklą kurortinėje vietoje gavo žemės sklypą namui statyti, taip pat ir nemažus pinigus.

Tokie buvo tie "nuskriaustieji". Išeitų, kad šiandien valdžia tokių pačių rankose. Žmonės, ypač jaunimas, turėtų daugiau žinoti apie praeitį ir teisingai suvokti, kas yra kas.

Steponas ČESNA
Jurbarkas

Sekmadienio
susimastymui

Gerbiami "Tremtinio" skaitytojai

Artėja šv. Velykos - Kristaus pergalės prieš mirtį minėjimas. Šį įvykį simboliškai galima sutapatinti su Lietuvos prisikėlimu bei tremtinių grįžimu į savo tėvynę. Kai kurie sulaukėme jau 11-ųjų Nepriklausomybės metinių. Deja, jaučiame, matome ir išgyvename, kaip Dievo dovana - Laisvė - negerbiama. Niekinama gal todėl, kad ji buvo gauta per stebuklą. Juk ir Sausio 13-osios įvykių metu pasaulis mus buvo palikęs vienus su tomis pačiomis, kaip ir per visą okupacijos laikotarpį, rožančių bekalbančiomis ir kruvinais keliais einančiomis gerosiomis moterimis, disidentais patriotais ir senutėle Kauno radijo stotimi. Okupantai greitai užėmė svarbiausius objektus, pradėjo sudarinėti naujų tremimų sąrašus. Daugelis tų žmonių, kurie savo kūnais gynė Laisvę, ir vėl buvo su malda lūpose ir tikėjimu Dievo globa.

Deja, Laisvė pateko į nesąžiningo verslo, melo ir apgaulės rankas (medicina, švietimas, posovietinio sindromo užpultas net ir Lietuvos kariuomenės vadas, ekologija, ekonomika, narkomanija, žemės ir pastatų gražinimas teisėtiems šeiminkams... O juk sena romėnų taisyklė skelbia, kad kiekvienas daiktas šaukiasi savo šeiminko). Ne žmonės mokomi gyventi pagal Valstybės Konstituciją, o Konstitucija derinama prie žmonių užgaidų. Tad neramu tremtiniais, nes Lietuvos Laisvė dar vis nesuranda tikrojo šeiminko, kuris vestų su Dievo palaima. Kad ir sunkiai, bet su sąžiningais žmonėmis, kuriems ir mes dar galėtume būti reikalingi, bent su paskutiniais gyvenimo atodūsiomis. Mes silpdami, mirdami iš bado, vos pavilkdami kojas, bet neprarasdami lietuviškos ir krikščioniškos savigarbos, verčiami pastatėme Sibiro miestus, elektrines, užtvankas, geležinkelius. Ar nužmogėjimo sąlygomis išauklėti mūsų vaikai ir vaikaičiai, gražiai kalbantys lietuviškai, nevagiančios, nemeluojantys, sąžiningi, teisingi, Lietuvai jau yra nebereikalingi? Laisvė be moralinių vertybių nėra laisvė. Tad nuo gavėnios pradžios - Pelėnų dienos savo skaitytojams leisime pažvelgti į pagrindinę Pasaulio Konstituciją - Šv. Raštą, kurį kai kurie žmonės prisimena tik kritiniais momentais. O Šv. Raštas moko, kaip gyventi, kad nebūtų tų kritinių momentų. Kiek mirties akivaizdoje atlikusių visuotinę išpažintį Seimo gynėjų, praėjus baimei, ją atliko taip, kaip reikalauja Bažnyčios kanonai? Atgaila iš baimės ir prievarta nėra atgaila. Atgaila turi būti savanoriška. Šis susitikimas su Dievo Žodžiu prabilis į mus "Sekmadienio susimastyme".

Trečiadienį, vasario 13 d., pradėjome atgailą pelėnų barstymu ir primindami žmogui - "atmink, žmogau, dulkė esi, į dulkę pavirsi". Tai ne žmogaus pažeminimas, o tikros tiesos pasakymas.

Tautginas

Kam ir kuo neįtiko generolas?

Kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Kronkaitis sausio 25 d. Los Andžele skaitė pranešimą apie Lietuvos vaidmenį Vakarų Europoje. Kai kurios šio pranešimo tezės sukėlė kairiųjų politikų irzlų nepasitenkinimą – esą generolas politikavo, o įstatymas draudžia „aktyvų karių dalyvavimą (...) susirinkimuose (...) ar kitokiuose viešuose veiksmuose, kuriais reiškiamos politinės nuostatos ar politiniai reikalavimai arba kuriais tiesiogiai remiama politinė partija ar politinė organizacija“, „draudžiama skelbti politinius pareiškimus, straipsnius ar kalbas, kuriuose viešai reiškiamas nesutikimas su demokratiškai išrinktos valstybės valdžios (Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės) paskelbta ir vykdoma politika ar viešai keliami politiniai reikalavimai valstybės valdžiai“.

Kuo gi ir kam nusikalto Lietuvos kariuomenės vadas? Generolas savo pranešimo pradžioje pasakė, kad norėtų „kalbėti tik apie Lietuvos vaidmenį Vakarų Europoje saugumo plėčią prasme atžvilgiu. Tai saugumas ne tik nuo išorinių grėsmių, bet ir valstybės galimybes vykdyti savarankišką vidaus politiką ir tvarkyti savo ūkį nepriklausomai nuo išorės kontrolės.“ Generolas daro išvadą: „Lietuva po komunistinio nualinimo yra ekonomiškai silpna ir nėra saugi“. Žymiausieji generolo kritikai – buvusieji sovietmečio partinės nomenklatūros veikėjai iš tiesų gali būti nepatenkinti

tokiu konstatavimu. Dar dauguma šalies gyventojų nepamiršo daugiasieksnių plakatų ant gamyklų korpusų ir miestų gatvėse, skelbusių apie „brandaus socializmo“ pergales klampojant ir trypinėjant į šviesų komunizmo rytojų. O koks rezultatas? Pasak vyriausiojo euroderybininko P. Auštrevičiaus, Lietuvos bendrasis vidaus produktas tesudaro tik 30 procentų Europos Sąjungos vidurkio. Gal ir galima dėl to šiek tiek užjausti buvusius „komunizmo statytojus“, nualinčius krašto ekonomiką, tačiau kuo čia dėta Lietuvos Respublikos Vyriausybės politika, kuria siekiama greičiau įlipti į ES greitąjį traukinį.

„Politinio saugumo srityje Lietuva pasiekė gerų rezultatų ir šia prasme žymiai sustiprino savo saugumą. Šalies valdyme vadovaujamosi demokratinėmis vertybėmis, formuojasi ir nusistovi jų sistema. Sukurtos ir ėmė veikti pagrindinės demokratinei valstybei būdingos institucijos“, – teigia gen. J. Kronkaitis. Bet, ponai seimūnai kritikai, ar nereikėtų padėkoti Vakarų karinių ir politinių tradicijų aplinkoje brendusiam kariškiui už tokį blaivų ir brandų Lietuvos politikų veiklos įvertinimą? Čia nėra nieko bendro su politikavimu, kurį dar vis išgirstame iš buvusių sovietinių „politru-

ku“ lūpų.

O gal jus užgavo ši frazė: „Šiuo metu vidaus ir užsienio politiką galima apibrėžti santykinai stabilią, t.y. keičiantis valdančiosioms partijoms išlaikomas pagrindinių krypčių tęstinumas. Ji remiasi pagrindines demokratines vertybes, kurias toliau siekiama garantuoti, stiprinti bei formuoti lietuviškas tradicijas. Neneigiū, kad dar turime didelių kliūčių demokratinėi sistemai efektyviai veikti.“ Taiklus pastebėjimas! Net politikos pradinukams aišku, kad politinis nestabilumas valstybėje gali niekais paversti ar gerokai sutrikdyti nacionalinio saugumo sistemų veikimą. Kariuomenės vadas korektišku vertinimu išsklaido užsieniečių abejones buvusių sovietinės nomenklatūros veikėjų atžvilgiu, dabar besidarbuojančių nepriklausomos Lietuvos labui. Lietuva iš tikrųjų yra patikima politinė partnerė. Apibendrintas sakiniukas apie kliūtis tik pakartoja seną tiesą: bet kurios valstybės politikoje ir apskritai bet kurios organizacinės sistemos veikime kliūčių apstu. Maža to, be kliūčių nėra jokios veikiančios sistemos ir būti negali. Įvairaus rango valdininkų gvardija plūša nenuleidami rankų – kliūtis šalina. Nuraminimui galima pridurti, kad suirusioje sistemoje

kliūtys jau niekam neberūpi. Pranešime buvo ištarta ir tokia frazė: „Sovietmečio nomenklatūros spaudos kontrolė palieka visuomenę informacijos dykumoje. Kita vertus, valstybinėse institucijose dar tebedirba nemažai žmonių, nesuprantančių pagrindinių demokratijos principų“. Kaip pilietis po šiuo sakiniu esu pasirengęs pasirašyti, nes gausu gyvų tendencingų nutylėjimų, prilygstančių dezinformacijai, ir neobjektyvios informacijos platinimo pavyzdžių. Natūraliai kyla pora klausimų. Nejaugi generolo kritikai iš kairiosios parlamento pusės nori prisipažinti, kad jie iš tikrųjų valdo sovietmečio nomenklatūros kontroliuojamą spaudą? Ar iš tiesų visi sovietų mokyklose „partinius“ mokslus graužę, o dabar Lietuvos politiką „darantys“ pareigūnai perprato Vakarų demokratijos principus? Nemačiau tokios statistikos duomenų, bet praktika rodo, kad sovietinio mąstymo dar neatsikratėme. Daugelis ir nepajęgs. O politikoje kol kas senieji su naujaisiais – Vakaruose ugdytais politikais – pramaišiu. Be to, ši frazė nekritikuoja konkretaus aukšto valstybės politiko, o tik rodo nepadailintą sistemos būseną. Negi generolas turėtų sakyti netiesą arba nutylėti ją?

Šis dar vis nesiliaujantis

kariuomenės vado puolimas kelia nuostabą. Krašto apsaugos sistemoje ilgu metu buvo susidariusi ir veikė aukštųjų karininkų grupė, kaip atvira opozicija Vyriausybės ir Seimo vykdomai valstybės politikai. Štai vienas pavyzdėlis iš daugelio: „Valdančiosios daugumos vykdoma politika yra kurstomoji nesantaikos politika tautoje; (...) aršiai priiminėjami Lietuvos valstybės pilietį diskriminuojantys įstatymai; (...) kariuomenė ideologizuojama, bandoma ją paversti partijos kariuomene“, – rašė Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas, buvęs okupacinės sovietų armijos papulkininkis laikraštyje „Mūsų balsas. Socialdemokratas“ (2000 m. rugpjūčio 11 d., Nr.30). Į tokio pobūdžio pareiškimus kairieji seimūnai nereagavo. Niekada. Kodėl? Iš solidarumo bendros praeities ideologijos pagrindu? Ar politikai naudoja si partiniu masteliu?

O gal paprasčiausiai ši tyrė verdama siekiant sumenkinti prestižą šalyje gerai žinomo užsienyje Lietuvos kariuomenės vado gen. mjr. Jono Kronkaičio? Jis vienas iš pagrindinių kariuomenės parengimo pagal NATO standartus autorių. Krašto apsaugos ministrų ir kariuomenės vado vykdoma krašto apsaugos sistemos pertvarka Vakarų politikų ir specialistų vertinama labai palankiai, tačiau ir Seime gali rasti nacionalinio saugumo politikos priešininkų.

Edmundas SIMANAITIS

Byla perduota Kauno apygardos teismui

Kovo 4 d. Kauno apygardos teismas pradės nagrinėti baudžiamąją bylą, kurioje kaltinami genocidu Vytautas Vasiliauskas ir Martina Aleksaitė-Zukaitienė. Abu veikė Šakių rajone. Baudžiamoji byla iškelta Šakių apylinkės prokuratūroje (2001 04 24). Bylą tyrė Šakių raj. apylinkės prokuratūra ir perdavė ją Kauno apygardos prokuratūrai.

Tyrimo metu nustatyta, jog M. Žukaitienė dirbo Lietuvos SSR valstybės saugumo ministerijos (MGB) agente, o V. Vasiliauskas – tos pačios sovietinės represinės struktūros Kauno srities Šakių raj. skyriaus operatyviniu įgaliotiniu. Šie asmenys kartu su kitais MGB priklausiusiais asmenimis aktyviai dalyvavo žudant Lietuvos partizanus.

Prokuratūros darbuotojų surinktais duomenimis, 1953 m. sausio 2 d. M. Žukaitienė, turėdama informaciją apie pasipriešinusius sovietų okupacinei valdžiai Joną ir Antaną Aštrauskus, nurodė MGB kariuomenės vadams ir V. Vasiliauskui partizanų slaptymosi vietą. M. Žukaitienė pati parodė kelią į partizanų žeminę, kuri buvo įrengta Šakių raj., Žalgirio miške. V. Vasiliausko ir kitų MGB kariuomenės vadų nurodymu partizanų žeminė buvo apsupta, o joje pasislėpę Aštrauskai nušauti. Manoma, kad už išdavystę M. Žukaitienei buvo sumokėta nuo vieno iki dviejų tūkst. rublių.

Grįžtantiems į Lietuvą

Iki šių metų vidurio Vyriausybė ketina nupirkti 16 butų Vilniuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose bei Kretingos ir Varėnos rajonuose grįžtantiems į Lietuvą politiniams kaliniams ir tremtiniams. Bus panaudota 1 mln. litų dydžio paskola, kurią Vyriausybė praėjusių metų pabaigoje lengvatinėmis sąlygomis gavo iš Europos Tarybos vystymo banko. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) parengtame projekte numatyta, kad lėšas gavusios savivaldybės butus turės nupirkti iki birželio mėnesio.

1997 m. prie Lietuvos Vyriausybės pastangų aprūpinti butais grįžtančius tremtinius prisijungė Europos Tarybos vystymo bankas, sutikęs per dešimt metų suteikti apie 55 mln. litų lengvatinių paskolų tokios programos įgyvendinimui.

Lietuvos Vyriausybės ir ET vystymo banko lėšomis finansuojamą programą ketinama baigti įgyvendinti iki 2007 metų pabaigos.

Iki to laiko planuojama už maždaug 90 mln. litų butais aprūpinti apie tūkstantį dabar eilėje laukiančių grįžusių tremtinių ir politinių kalinių šeimų.

Sveikiname

Miela mama! Nėra pasaulyje žodžių, kuriais galima išsakyti Tavo meilę. Šiandien Tau žemai lenkiamės ir dėkojame už širdies šilumą ir meilę. Linkime, kad Dievas duotų sveikatos, kad ilgai gyventum mūsų džiaugsmui. Taip nelaukta pasibeldė garbingas 70-asis gimtadienis.

Sveikina duktė ir sūnus su šeimomis.

Antanina Virganavičiūtė-Kasperskienė gimė 1932 m. vasario 29 d. Trakų raj. Liciūniškių k. Kartu su tėvais Antanina (jai buvo 16 metų) ištremta į Sibirą. Tremties vieta – Krasnojarsko kraštas, Manos raj., Ungutas. Dėkojame, kad po 10 vargo metų į namus grįžo visa šeima. Mama dar ir dabar pasakoja vaikams ir vaikiaičiams apie patirtas nuoskaudas, domisi tremties draugų likimais, aktyviai dalyvauja LPKTS organizuojamuose renginiuose.

Dėmesio chorų vadovams!

Vasario 23 d. (šeštadienį) Utenoje, J. Basanavičiaus g. 56 (buvusioje rusų vidurinėje mokykloje), įvyks politinių kalinių ir tremtinių chorų vadovų ir dirigentų 2-asis pasitarimas.

10 val. registracija, 11 val. naujų dainų perklausymas ir aptarimas.

Šventės meno vadovas ir vyr. dirigentas A. DRIUKAS

Patiksliname – 6-oji respublikinė tradicinė tremtinių dainų ir poezijos šventė „Leiskit į tėvynę“ vyks birželio 8 d. Utenoje.

Žmogaus gerumas, meilė ir globa

Šiandien jaučiuosi laiminga, kad savo kelyje sutikau daug gerų žmonių ir galėjau iš jų pasisemti reikalingų patarimų bei minčių.

Gėris ir blogis. Dažnai mąstau, kas yra gera ir kas – bloga. Gėriu žavimės, džiaugiamės, bet dažnai, nors ir norime, nesistengiame būti tokie.

Noriu papasakoti apie vieną iš savo draugių – tai Eugenija Jackevičiūtė-Kereševičienė. Ji gimė 1916 m. spalio 31 dieną. Gyveno Marijampolės rajone, Dambaugos kaime, gausioje 11-os vaikų šeimoje. Eugenija buvo jauniausia. Iki suėmimo ji mokytoja-

vo Merkinės gimnazijoje – mokė matematikos ir fizikos. Grįžusią iš mokyklos į tėviškę ją areštavo. Kalėjo Lukiškių ir Kauno kalėjimuose. 1944 m. Karo tribunolo buvo nuteista sušaudyti, bet vėliau nuosprendis pakeistas. Įkalinta Komijoje, Buchtos kalėjime, kur iškalėjo 10 metų.

Po Stalino mirties iš kalėjimo paleista, 1955 m. grįžo į Lietuvą. Deja,

Lietuvoje jos neregistravo. Eugenija išvyko į Leningradą, mokėsi medicinos seserų mokykloje. Baigusi dirbo med. sesele. Gyvendama ir dirbdama Leningrade, susirašinėjo su savo broliais, gyvenančiais Amerikoje. 1972 m. išvyko pasisvečiuoti pas brolių į Čikagą. Čia įsidarbino med. sesele ir gyveno 10 metų. Pablogėjęs brolio sveikatai, išvyko į Floridą. Mirus broliui, rūpinosi grįžimu į Lietuvą. 1993 m. sugrįžo į savo tėvynę, kurios visą gyvenimą ilgėjosi.

Dainavo chore "Ilgesys", vadovaujama Antano

Paulavičiaus. Kartu dalyvavo dainų šventėse Vilniuje ir Panevėžyje.

Tai kilnios sielos tikra Lietuvos patriotė. Ji niekada nepraėjo pro šalį pamačiusi vargšą žmogų, visada paaukodavo prašančiam išmaldos. Ji dažnai sakydavo: "Mylėk kiekvieną žmogų kaip save patį". Meilė, pagarba kitam daro žmogų turtinę ir laimingą. Gyvenimas – tai žmogaus mėgiamas darbas, kuris naudingas visuomenei ir tėvynei. Ne tiek svarbu gyventi ilgai, kiek svarbu nebūti dvasios invalidu.

Amerikos lietuviai, gerbiantys ir mylintys tėvynę Lietuvą, grįžta į savo šalį. Eugenija Jackevičiūtė-Kereševičienė, grįžusi iš Čikagos, pasakė taip: "Nėra gražesnio krašto kaip sava gimtinė, sava kalba, savi papročiai".

Eugenijos Kereševičienės gyvybė užgeso sausio 13 d.

Stanislava ZOKAITIENĖ

Nuotr. *Anykščių kapinėse, prie paminklo motinai, stovi Eugenija Kereševičienė ir Stanislava Zokaitienė.*

Įsimintina istorijos pamoka

Vasario 13 d. Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, Rukloje, buvo organizuotas "Lietuvos kovų už laisvę, kariuomenės bei netekusių istorijos" moksleivių konkursas. Konkurse dalyvavo Jonavos gimnazijos, Žeminių vidurinės mokyklos, J.Vareikio ir R.Samuliavičiaus pagrindinių mokyklų bei Upninkų vidurinės mokyklos moksleiviai.

Aukščiausią žinių įvertinimą gavo Andrius Guralis, Žeminių vid. mokyklos 12 klasės mokinys. Jo istorijos mokytoja - Valentina Zujevaitė. Mažiau balų surinko Loreta Rančytė, J.Vareikio mokyklos 10 kl. mokinė, ir jos bendraklasis Justinas Paplauskas. Jų mokytoja – Vilija Kičienė.

Pertraukėlių metu Artilerijos bataliono vadas kpt. A.Gaiževskis uždavinėjo papildomus klausimus ir pasakojo apie kariuomenės kasdienybę.

Konkursas vyko Krašto muziejaus filialo patalpose, todėl moksleiviai galėjo apžiūrėti eksponatus.

Jonavos miesto ir rajono mokyklų moksleiviai dalyvavo ir rašinių konkurse. Geriausiai buvo įvertintas Žeminių vid. mokyklos 10 kl. moksleivių kolektyvinis rašinys "Literatūros pamoka". Jį parašė Linda Laivaitė, Aistė Pilipavičiūtė, Mindaugas Chaladauskas ir Mindaugas Guogis. Jų mokytoja – Ramutė Dailidienė.

Konkursą laimėję moksleiviai ir jų mokytojai buvo apdovanoti vertingomis knygomis. Andrius Guralis – diplomu ir knygomis.

Organizacinei komisijai vadovavo Jonavos rajono švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyresnioji specialistė Danguolė Deikienė, moksleivių žinių vertinimo komisijai – Didžiojo Lietuvos etmono J.Radvilos mokytojo pulko S-5 skyriaus viršininkas Albinas Šuminskas.

Tokios nekasdienės istorijos pamokos ne tik patikrina, bet ir visokeriopai išplečia žinias.

Moksleivių žinių vertinimo komisijos narė **V.GABUŽIENĖ**

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Rūta Mitrikytė-Ivanauskienė 1927-2002

Gimė Pakruojo raj., Karašilio k. 1948 05 22 visa jos šeima kaip buožės išvežta į Krasnojarsko kr., Nižnij Ingašo raj., Tinų k. Ten visi dirbo miško ruošos darbus, o Rūta – buhalterė. Susipažino su tremtiniu Antanu Ivanausku ir sukūrė šeimą. Po 10 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno su vyru ir sūnumi Tauragėje, dirbo buhalterė. Nuo 1999 m. gyveno Tremtinių globos namuose.

Palaidota Vilniaus Saltoniškių kapinėse.

Vilniaus tremtinių globos namai

Bronislava Gabrielaitytė-Riškuvienė 1932-2001

Gimė Šimkūnų k., Jonišio raj., ūkininko šeimoje. Palaikė ryšius su partizanais. 1949 04 25 visa šeima ištremta į Sibirą, Irkutsko sr., Tulūno rajoną. 1959 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno tėviškėje. Sukūrė šeimą. Palaidota Rudiškių kapinėse.

Tebūna Jai lengva tėviškės žemėlė.

Nuoširdžią užuojautą artimiesiems reiškia

LPKTS Jonišio skyrius

Petras Šulčius 1925-2002

Gimė Lygumų valsč., Šaulių apskr. 1944 m. paimtas į sovietinę armiją, bet pabėgo ir nuo 1945 m. – partizanas. 1946 m. išvyko į Vilnių ir vykdė vadovybės užduotis. 1948 m. areštuotas, nuteistas 10 metų, bausmę atliko Intoje. Ten vedė tremtinę Aldoną Urbonaitę. Užaugino 2 sūnus: Eugenijų ir Vidmantą, o Kęstutį palaidojo Intoje. Suteiktas kario savanorio statusas, apdovanotas Kūrėjų savanorių medaliu, LLKS Prisikėlimo apyg. tarybos narys.

Palaidotas Kairių kapinėse. Nuoširdi užuojauta artimiesiems.

Prisikėlimo apyg. partizanai

Vaclovas Meška 1928-2002

Gimė Šaulių apskr., Jonišio valsč., Stanelių k., ūkininko šeimoje. Už ryšius su partizanais nuteistas 10 m. Ištremtas į Vorkutos lagerius. Grįžo į Lietuvą po 10 m., apsigyveno Kalnelio k., Jonišio raj. Dirbo kolūkyje traktorininku.

Palaidotas Kalnelio kapinėse.

Reiškiami užuojautą šeimai ir artimiesiems.

LPKTS Jonišio skyrius

Viktoras Kasmočius 1918-2002

Gimė Medinų k., Veprių valsčiuje. 1944 m. rugpjūtį įsitraukė į partizaninį pasipriešinimą. Kovojo Genio, vėliau Slyvos būriuose. 1945 m. legalizavosi, tačiau ryšių su partizanais nenutraukė: teikė informaciją, ginklus ir maistą, vykdė užduotis. 1950 m. išduotas, suimtas ir nuteistas 15 m. lagerio. Kalėjo Kemerovo Meždurėjos bei Omsko lageriuose. 1957 m. grįžo į Medinų kaimą, kur laukė žmona su dviem sūnumis ir dukra.

Palaidotas Upninkų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius.

LPKTS Jonavos skyrius

Užjaučiame

Nuoširdžiai užjaučiame
Eleną Oną Petkevičienę
dėl mamos Justinos JASAITIENĖS mirties.
LPKTS Palangos skyrius